

Od Wydawcy

Trzecie wydanie przewodnika po Litwie, Lotwie, Estonii i obwodzie kaliningradzkim przygotowaliśmy na przełomie 2003 i 2004 roku. Odwiedziliśmy wszystkie opisane w nim miejsca i uaktualniliśmy informacje dotyczące cen biletów wstępu oraz noclegów i posiłków, godzin otwarcia omawianych lub wymienionych obiektów, adresów, numerów telefonów, dojazdów, parkowania, połączeń autobusowych, kolejowych i lotniczych itp. Na nowo opracowane zostały także mapy i plany miast, między innymi pojawił się dodatkowy kolor, by były bardziej czytelne i pomocne w podróży.

Jeśli podróżując z tym przewodnikiem przekonasz się, że w jakimś miejscu coś zostało zmienione, napisz do nas. Każdy list lub mail jest cenny, ponieważ dzięki nim możemy poprawić kolejne wydanie.

Najświeższe informacje dotyczące wszelkich podróży zamieszczamy w Internecie. Na naszych stronach WWW (www.pascal.pl) możesz między innymi: znaleźć ceny, zarezerwować i kupić bilet (autobusowy lub lotniczy), przejrzeć oferty biur podróży, zdobyć garść podstawowych informacji na temat danego kraju, obejrzeć zdjęcia z całego świata, przeczytać reportaże z wypraw, sprawdzić pogodę, aktualny czas oczekiwania na polskich przejściach granicznych. Jeśli masz kłopoty z nabyciem naszych książek, wpadnij do internetowej księgarni – kupisz, co zechcesz, nie ruszając się z domu.

Wydawnictwo Pascal

Wydawnictwo Pascal

Spis treści

❶ INFORMACJE PRAKTYCZNE 1

Kiedy jechać	1	Podróżowanie po obwodzie kaliningradzkim	27
Podróż	1	Bezpieczeństwo	27
Informacja i mapy	7	Pieniądze	28
Przekraczanie granicy	9	Poczta i telekomunikacja	30
Dokumenty	11	Zdrowie i opieka medyczna	31
Pomoc konsularna	14	Noclegi	32
Ubezpieczenia	14	Gastronomia	34
Podróżowanie po Litwie	17	Porozumiewanie się	35
Podróżowanie po Lotwie	22		
Podróżowanie po Estonii	25		

LITWA 37

❷ INFORMACJE O KRAJU 39

Historia	39	Ludność	49
Geografia	47	Kultura i sztuka	50
Klimat	47	Kuchnia	53
Ekologia i środowisko	48	Polacy na Litwie	53
Gospodarka	48	Język	55

❸ WILNO 61

Komunikacja	61	Niepełnosprawni	70
Noclegi	61	Mniejszości seksualne	70
Gastronomia	66	Policja i bezpieczeństwo	71
Co warto kupić	68	Informator	71
Aktywny wypoczynek	69	Zwiedzanie	72
Przejażdżki po mieście	69	Spacery po Wilnie	86
Zdrowie	70	Okolice Wilna	97
Dzieci	70		

⑤ WSCHODNIA I POŁUDNIOWA LITWA 102

Kraina jezior 102	Południowa Litwa 105
-------------------------	----------------------------

⑥ ŚRODKOWA LITWA 114

Kowno 114	Szawle 129
Okolice Kowna 128	Poniewież 133

⑦ ZACHODNIA LITWA 136

Kłajpeda 136	Połaga 152
Mierzeja Kurońska 147	Kretynga i okolice 156
Delta Niemna 151	

ŁOTWA ..... 159**⑧ INFORMACJE O KRAJU 161**

Historia 161	Kultura i sztuka 166
Ludność 165	Obyczaje i tradycja 167
Geografia 165	Polacy na Łotwie 168
Fauna i flora 165	Język 169
Gospodarka 165	

⑨ RYGA 171

Komunikacja 172	Rozrywka 180
Komunikacja miejska 175	Sport i rekreacja 180
Orientacja 175	Zakupy 181
Informacja turystyczna 176	Historia 182
Noclegi 176	Zwiedzanie 182
Gastronomia 177	Jurmalı 188
Informator 177	

⑩ SEMIGALIA 192

Jelgava 192	Wzdłuż Dźwiny 196
Bauska 195	Okolice Dobele 197
Pilsrundale 195	

⑪ LIWLANDIA 199

Gaujas Nacionālais Parks 199	Cēsis 207
Sigulda 201	Valmiera 209
	Okolice Valmieri 210

⑫ ŁATGALIA 212

Dyneburg 212	Okolice Rzeżyca 221
Aglona 218	Kraslaw 221
Rzeżyca 219	

⑬ KURLANDIA 223

Lipawa 223	Talsi 236
Windawa 230	Okolice Talsi 237
Kuldīga 234	Wzdłuż Zatoki Ryskiej 238
Dolina Abawy 236	

ESTONIA ..... 239**⑭ INFORMACJE O KRAJU 241**

Historia 241	Gospodarka 253
Ustrój, partie i wojsko 249	Oświata i nauka 253
Geografia 250	Mass media 253
Ludność 251	Najnowsza literatura 254
Religia 252	Podstawowe słowa i zwroty 254
Kuchnia 252	

⑮ TALLIN 259

Komunikacja 261	Rozrywki 268
Orientacja 263	Historia 273
Informacja turystyczna 264	Zwiedzanie 274
Noclegi 264	Wokół Tallina 286
Gastronomia 266	

⑯ PÓŁNOCNO-WSCHODNIA ESTONIA 288

Narwa 289	Rakvere 296
Wokół Jõhvi 294	Lahemaa rahvuspark 296
Kohtla-Järve 295	

⑰ POŁUDNIOWA ESTONIA 300

Tartu 301	Viljandi 312
Peipsi järv 310	Võru i Põlva 313
Otepää 311	Valga 314

⑱ ZACHODNIA ESTONIA 316

Wyspa Sarema 317	Wyspa Muhu 323
Kuressaare 318	Wyspa Hiiuma 324

Wyspa Vormsi	325	Parnawa	329
Haapsalu	326	Wyspa Kihnu	336
Rezerwat przyrody Matsalu	328	Wyspa Ruhnu	337

OBWÓD KALININGRADZKI .....

17 ROSYJSKA ENKLAWA .....

Środowisko geograficzne	341	Ludność	346
Historia	343	Język	347
		Kuchnia	347

18 KALININGRAD .....

Komunikacja	349	Informator	354
Komunikacja miejska	350	Rozrywka	355
Orientacja i informacja	350	Historia	356
Noclegi	351	Zwiedzanie	358
Gastronomia	353		

19 OKOLICE KALININGRADU .....

Swietlogorsk	364	Sowietsk	369
Zielonogradsk	366	Czerniachowsk	370
Jantarnyj	367	Żelaznodorożnyj	371
Muromskoje	368	Bagratonowsk	372
Park Narodowy Mierzei Kurońskiej	369	Gusiew	372

1 INDEKS .....

Lista planów i map

1. Kraje nadbałtyckie	II-III	23. Dyneburg	216
2. Litwa	40-41	24. Kurlandia	224
3. Wilno	62-63	25. Lipawa	227
4. Wilno – Stare Miasto	73	26. Windawa	232
5. Okolice Troków	98	27. Estonia	242-243
6. Okolice Wilna	100	28. Okolice Tallina	260
7. Litwa wschodnia	103	29. Tallin – Stare Miasto	276
8. Litwa południowa	106	30. Estonia północno-wschodnia	290
9. Litwa środkowa	115	31. Narwa	293
10. Kowno	118	32. Park Narodowy Lahemaa	297
11. Szawle	130	33. Estonia południowa	302-303
12. Poniewież	134	34. Tartu	307
13. Litwa zachodnia	137	35. Okolice Otepää	311
14. Kłajpeda	140	36. Okolice Viljandi	313
15. Okolice Kłajpedy	148	37. Estonia zachodnia	318
16. Lotwa	162-163	38. Sarema i Muhu	322
17. Okolice Rygi	173	39. Parnawa	330
18. Ryga – Stare Miasto	183	40. Okolice Parnawy	335
19. Semigalia	193	41. Obwód kaliningradzki	342
20. Liwlandia	200	42. Kaliningrad	351
21. Park Narodowy Gauji	202		
22. Łatgalia	213		

Legenda

	Linia kolejowa, dworzec		Pomnik
	Dworzec autobusowy		Fontanna
	Kościół		Teatr
	Zamek, pałac		Informacja turystyczna
	Muzeum		Punkt widokowy
	Inny interesujący obiekt		Atrakcja przyrodnicza